Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U003635

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-11-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новікова Вікторія Олександрівна
2. Novikova Viktoria Aleksandrovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 07-11-2018

Спеціальність за освітою: Екологія. Викладач вищої школи

Місце роботи здобувача: ТОВ «Біопродакшн»

Код за ЄДРПОУ: 40000095

Місцезнаходження: вул. Аеропорт, 110, с. Старі Кодаки, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 23.01.94, 34.35

Тема дисертації:

1. Просторова організація мезофауни ґрунту арени долини р. Дніпро

2. Spatial organization of soil mesofauna in the arena of the Dnipro River valley

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження - ґрунтова мезофауна арени р. Дніпро (у межах природного заповіднику «Дніпровсько-Орільський»). Метою роботи є комплексна оцінка та встановлення зв'язку між екоморфічною структурою угруповань ґрунтової мезофауни біогеоценозів арени р. Дніпро у межах природного заповіднику «Дніпровсько-Орільський» та властивостями ґрунту і рослинного покриву. Методи дослідження. Статистичні процедури RLQ-аналізу виконано за допомогою пакета ade4 для оболонки R. Значимість RLQ оцінена за допомогою процедури randtest.rlq. Оцінка різноманітності метаугрупування мезопедобіонтів проведена за допомогою бібліотеки DivEst. Результати. Встановлено, що за допомогою багатовимірного шкалювання виділено шість вимірів, що відображають істотні тренди мінливості угруповань мезопедобіонтів

і можуть бути пояснені за допомогою факторів середовища, які маркуються фітоіндикаційними шкалами і екоморфічними характеристиками. Встановлено, що дискримінантний аналіз виділяє фактори, які диференціюють екологічні умови для різних пробних площ. Показано, що ключовий аспект диференціації чутливий до рівня азотного живлення едафотопу і режиму зволоження. Роль вологості як фактора диференціації тісно переплетена з умовами мінерального живлення едафотопу. Важливе значення мають також градієнти аерації і мікрокліматичних особливостей. Таким чином, екоморфи ґрунтових тварин відображають основні аспекти структурної організації їх угруповань і можуть виступати в якості інформаційно цінних індикаторів властивостей і режимів ґрунту як середовища існування біоти. Новітність. Встановлені закономірності просторового варіювання ґрунтових властивостей для досліджених біогеоценозів у межах катени. Проведений екоморфічний аналіз рослинності модельних біогеоценозів у межах арени р. Дніпро. Визначениц видовий склад, показники чисельності та екоморфічна структура угруповань мезопедобіонтів у межах модельних біогеоценозів катени. Встановлене існування взаємозв'язку між екоморфічною структурою мезопедобіонтів, властивостями ґрунту та рослинного покриву на рівні біогеоценозу. Показане вагоме значення фітоіндикаційного оцінювання екологічних факторів для системної оцінки функціональних груп ґрунтової мезофауни. Оцінена роль ґрунтових властивостей та особливостей структури рослинного покриву для просторової організації ґрунтової мезофауни, яка полягає у можливості класифікації мезопедобіонтів шляхом виділення функціональних груп в екологічному просторі. Вдосконалено методику відбору проб для дослідження просторової варіабельності властивостей угруповань ґрунтової мезофауни на рівні біогеоценозу. Ступінь упровадження. Результати роботи є розвитком напрямку просторової екології, що можуть у подальшому використовуватися для аналізу інформації та формування положення про доцільність і методи охорони поширених біогеоценозів у природному заповіднику «Дніпровсько-Орільський». Опис ґрунтових характеристик, рослинного покриву та функціональних груп мезопедобіонтів дослідженої території використовуються виконанні наукової теми природного заповідника «Дніпровсько-Орільський» – «Літопис природи». Сфера використання – охорона природи.

2. Object of the the ground mesofauna of arena is Dnepr (within the limits of Dniprovsky-Orilsky National Reserve). The aim of work is to set connection between the ecomorphic structure of groupments of the ground mesofauna of biogeocenosiss of arena Dnepr within the limits of natural to reserve of Dniprovsky-Orilsky National Reserve and properties of soil and vegetable cover. Research methods. Statistical procedures of RLQ- of analysis are executed by means of package of ade4 for the shell of R. Meaningfulness of RLQ is appraised by means of procedure of randtest.rlq. Estimation of variety of the the ground mesofauna is conducted by means of library of DivEst. The results. The measurements reflect the major trends in the mesopedobiont community variability and can be explained by environmental factors, which are marked by phytoindicative scales and eco-morphic characteristics of the medium. It this set discriminant analysis has revealed that factors that differentiate the environmental conditions for different test areas are of complex nature. The key aspect of differentiation is sensitive to the level of nitrogenous nutrition of the edaphotope and to the humidity changes. The role of humidity as a factor of differentiation is closely interrelated with the conditions of mineral nutrition of edaphotope. Gradients of aeration and microclimatic features are also important. The evaluation of ecological conditions using phytoindication scales has revealed the importance of aeration and carbonate content of soils in the structuring of soil animal communities. Thus, ecomorphs of soil animals reflect the main aspects of the structural organization of their communities and may be used as informative and valuable indicators of properties and regimes of soil as the biota's habitat. Scientific novelty. The set conformities to law of the spatial varying of the ground properties are for investigational geobiocenosiss within the limits of catena. The ecomorphic analysis of vegetation of model biogeocenosiss is conducted within the limits of arena Dnepr. Specific composition is certain, indexes of quantity and ecomorphic structure of groupments of mesopedobiont within the limits of model geobiocenosiss of catena. Existence of intercommunication is set between the ecomorphic structure of the ground mesofauna, by properties of soil and vegetable cover at the level of geobiocenosis. The ponderable value of phytoindicative evaluation of ecological factors is shown for the system estimation of functional groups of the ground mesofauna. The appraised role of the ground properties and features of structure of vegetable cover is for spatial organization of the ground

mesofauna, that consists in possibility of classification of mesopedobiont by the selection of functional groups in ecological space. Sampling methodology is improved for research of spatial changeability properties of groupments of the ground mesofauna at the level of geobiocenosis. Introduction degree. Job performances are development of direction of spatial ecology, that can in further be used for the analysis of information and forming of position about expediency and methods of guard of widespread geobiocenosiss in natural reserve of Dniprovsky-Orilsky National Reserve. Description of the ground descriptions, vegetable cover and functional groups of mesopedobiont of investigational territory used implementation of scientific theme of natural reserve of Dniprovsky-Orilsky National Reserve is "Chronicle of nature". The application field is environment protection.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жуков Олександр Вікторович
2. Zhukov Olexander Viktorovich

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоряк Марія Михайлівна

2. Fedoryak Mariya Mikhailovna

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркіна Тетяна Юріївна

2. Markina Tetyana Yuryaivna

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Пахомов Олександр Євгенійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Пахомов Олександр Євгенійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.